

Cykelbokslut för Österåkers kommun 2020

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Resor med cykel i kommunen.....	3
2.1	Resvaneundersökning.....	3
2.2	Statistik från cykelräknare.....	4
3.	Genomförda åtgärder 2020	6
3.1	Cykelvägar – nybyggnation och breddning.....	6
3.1.1	Nyanläggning av cykelväg.....	6
3.1.2	Breddning av cykelväg.....	6
3.2	Cykelparkering	6
3.3	Trafiksäkerhetsåtgärder.....	7
3.4	Cykelpumpar och cykelräknare	7
3.5	Mobility management och cykelnätverk.....	8
3.5.1	Europeiska trafikantveckan.....	8
3.5.2	Svenska Cykelstäder.....	8
3.6	Trafikverkets projekt	9
4.	Planerade åtgärder och projekt 2021	9
4.1	Åtgärder längs cykelvägnätet.....	9
4.2	Cykelparkering	9
4.3	Cykelplan	10
4.4	Uppdatering av cykelkarta	10
4.5	Mobility management och informationskampanjer	10

1. Inledning

Syftet med detta cykelbokslut är att ge en samlad bild av de åtgärder och insatser som gjordes under 2020 för att förbättra förutsättningarna att cykla och få fler att cykla i Österåkers kommun. Genom att sammanställa arbetet som görs inom cykelområdet blir det lättare att följa utvecklingen kring resandet med cykel, och hur de medel som avsätts för cykelinvesteringar påverkar antalet cyklister i kommunen över tid.

2. Resor med cykel i kommunen

2.1 Resvaneundersökning

Region Stockholm genomför en resvaneundersökning för hela länet vart fjärde år. 2020 presenterades den senaste resvaneundersökningen som genomfördes under 2019. Nedan presenteras andelen cykelresor (genomsnitt hela veckan samt resor till arbetet) för Österåkers kommun respektive hela regionen enligt resvaneundersökningen 2015 och 2019.¹

Färdmedelsandel cykel – genomsnitt hel vecka		
	RVU 2015	RVU 2019
Österåkers kommun	4 %	5 %
Stockholms län	7 %	7 %

Färdmedelsandel cykel – resor till arbetet		
	RVU 2015	RVU 2019
Österåkers kommun	4 %	7 %
Stockholms län	11 %	11 %

I Österåkers kommun har cykelandelen ökat med en procentenhet mellan 2015 och 2019 medan andelen för hela länet är oförändrad på 7 %. Ser man enbart till resor till arbetet är ökningen större i Österåker från 4 % till 7 % på fyra år medan andelen för hela länet är oförändrad även där. Antalet svarande på

¹ Region Stockholm (2019), *Resvaneundersökning 2019*

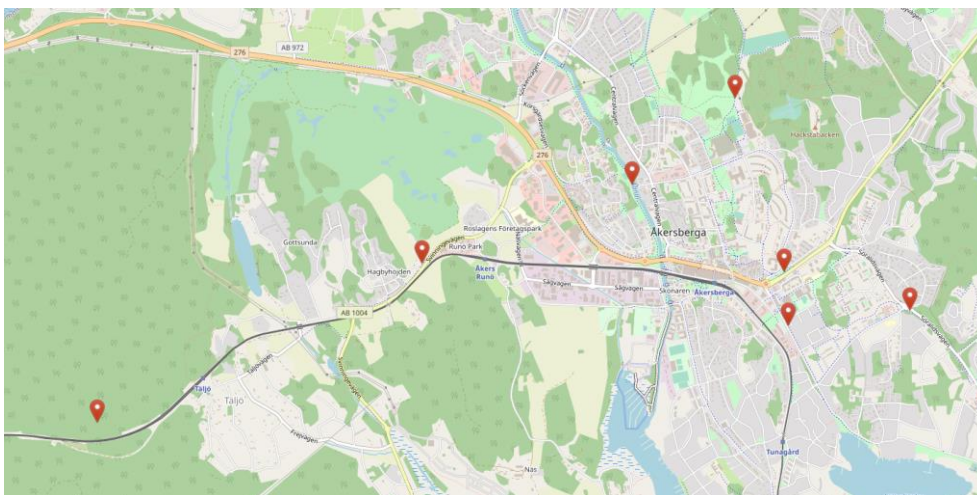
Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting (2015), *Resvanor i Stockholms län 2015*

resvaneundersökningen år 2019 inom Österåker är dock relativt lågt, varför resultatet måste tas med försiktighet.

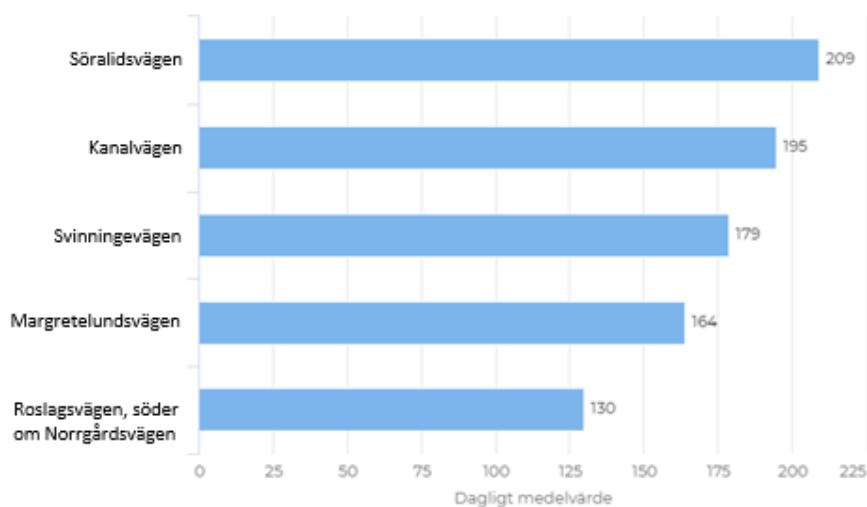
Region Stockholms mål i den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, är att 20 % av alla resor i länet ska ske med cykel år 2030. Andelen cykelresor behöver därför öka i högre takt än vad som skett de senaste åren om målet ska kunna uppnås. Både kommunalt och regionalt krävs därför fler satsningar på cykel, både vad gäller utbyggnad av cykelinfrastruktur och kampanjer för ökat cyklande.

2.2 Statistik från cykelräknare

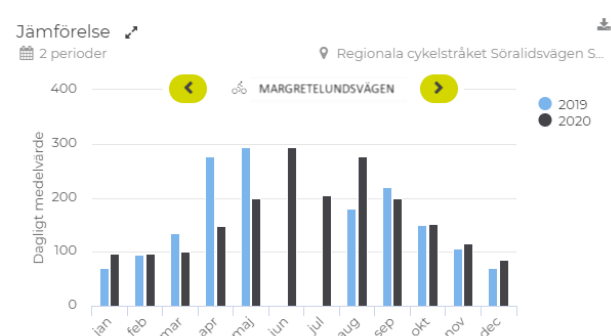
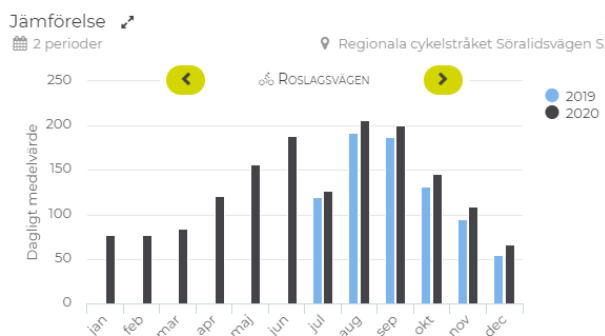
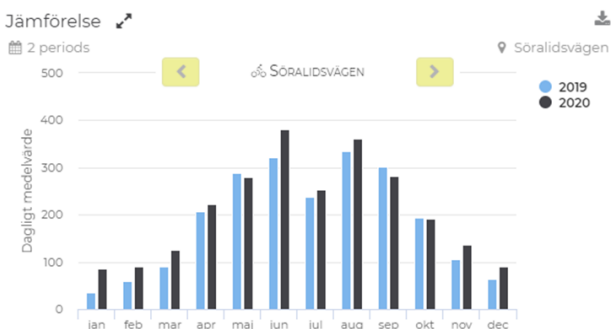
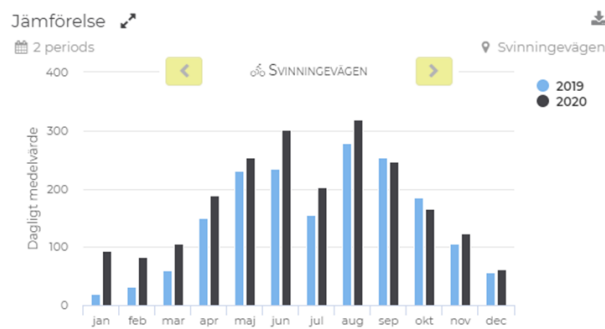
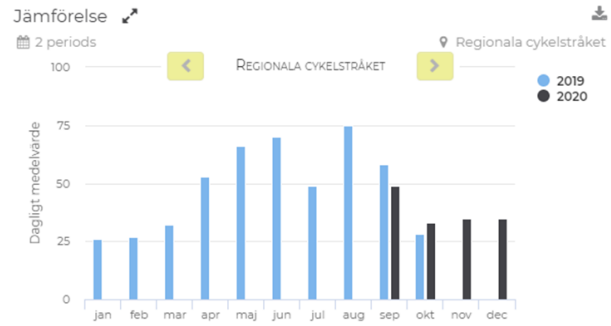
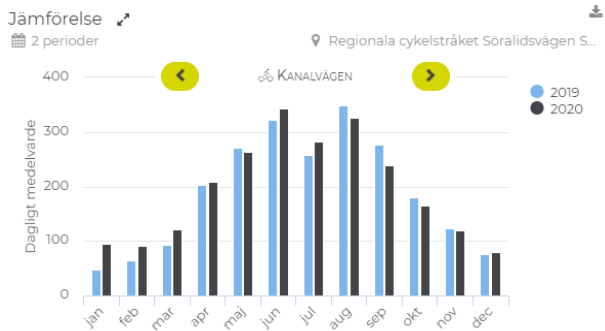
Fasta cykelräknare finns uppsatta på 8 platser längs gång- och cykelvägnätet i kommunen. Nedan visas statistik från mätarna från 2020. Mätaren norr om Österåker sportcentrum sattes upp i slutet av 2020 och redovisas därför inte i statistiken nedan.

Figur 1. Karta över cykelräknarnas placering

Figur 2. Dagligt medelvärde av antalet cyklister under hela 2020 för respektive mätare. Mätaren på det regionala stråket mätte enbart under perioden sep. – dec pga. ett tekniskt fel och inkluderas därför inte här.

Figur 3. Dagligt medelvärde över antalet cyklister per månad under 2019 och 2020 för respektive cykelräknare. Där staplar saknas i en kolumn beror det antingen på att mätaren inte suttit uppe under hela perioden eller att den inte gjort mätningar under en viss period, till exempel på grund av byte av batteri.

Utifrån mätningarna kan konstateras att Söralidsvägen har det högsta antalet cyklister per dag på i genomsnitt 209 stycken (Figur 2). På de fyra platser som har högst uppmätt antal cyklister ligger medelvärdet samtidigt ganska jämnt.

Genomsnittet över antalet cyklister är även ganska jämnt i jämförelsen mellan 2019 och 2020 (Figur 3), men har generellt ökat något på nästan alla platser under 2020. På vilket sätt pandemin har påverkat antalet cykelresor under året är dock svårt att säga. Samtidigt som antalet cyklister har ökat jämfört med 2019 har också många jobbat hemifrån och inte rest kollektivt vilket borde ha påverkat andelen som reser med cykel framför allt till och från kollektivtrafiken. Kontinuerlig mätning av antalet cyklister är därför fortsatt viktigt för att kunna jämföra utvecklingen även kommande år mot 2020.

3. Genomförda åtgärder 2020

3.1 Cykelvägar – nybyggnation och breddning

Investeringar på cykelvägnätet har genomförts under året både genom att nya cykelbanor har anlagts och att befintlig infrastruktur har breddats och fått förbättrad standard. Det pågår även flera större projekt med nyanläggning av cykelvägar vilket innebar att 2020 blev ett år där flera cykelvägar planerats och projekterats och kommer att byggas under 2021, se mer under avsnitt 4.1.

3.1.1 Nyanläggning av cykelväg

Stationsvägen - 600 meter

Rallarvägen - 340 meter

Hjulvägen - 325 meter

Vagnslidret - 66 meter

Österskärs station - 50 meter

Vitfåravägen - 170 meter

Murkelvägen mellan Fårtickevägen och Sjökarbyvägen - 75 meter

Söralidsvägen vid Margretelunds centrum - 37 meter

Järnvägsbacken - 10 meter

Totalt: 1671 meter

3.1.2 Breddning av cykelväg

Kottvägen - 130 meter

Längs med Margretelunds IP - 120 meter

Sjöfågelvägen - 200 meter

Totalt: 450 meter

3.2 Cykelparkering

Ny och förbättrad cykelparkering har under året anordnats i anslutning till två busshållplatser. Vid Tråsättra busshållplats har en ny cykelparkering med 10 platser med ramlås, väderskydd och belysning anlagts. Vid Margretelunds sågs busshållplats har befintlig cykelparkering med 24 platser utrustats med väderskydd och belysning.

Figur 4. Ny cykelparkering vid Tråsättra busshållplats.

3.3 Trafiksäkerhetsåtgärder

I syfte att förbättra trafiksäkerheten för cyklister och gående har ett antal åtgärder genomförts längs med gång- och cykelvägnätet:

- Gång- och cykelpassager längs med Tråsättravägen. Totalt anlades 7 upphöjda passager längs de vägar som går in från Tråsättravägen för att förbättra för gående och cyklister vid korsningspunkterna.
- Passage över Järnvägsbacken. I korsningen Täljövägen/Järnvägsbacken har en ny gång- och cykelpassage med busskuddar anlagts. Sträckan är en del av det utpekade regionala cykelstråket från Åkersberga mot Täby och Stockholm och dessutom en viktig skolväg för de barn som bor i Täljö.
- Målning av passager längs Svinningevägen. Längs gång- och cykelvägen har ett antal passager över de bilvägar som korsar gång- och cykelvägen målats upp och fått skyltar.

3.4 Cykelpumpar och cykelräknare

Under 2020 köptes 2 stycken nya pumpar in för möjlighet att pumpa cykeldäck. Dessa sätts upp under 2021, föreslagna platser är vid Murkelvägens busshållplats och vid Ljusterö torg. Sedan tidigare finns offentliga cykelpumpar på 6 platser i kommunen.

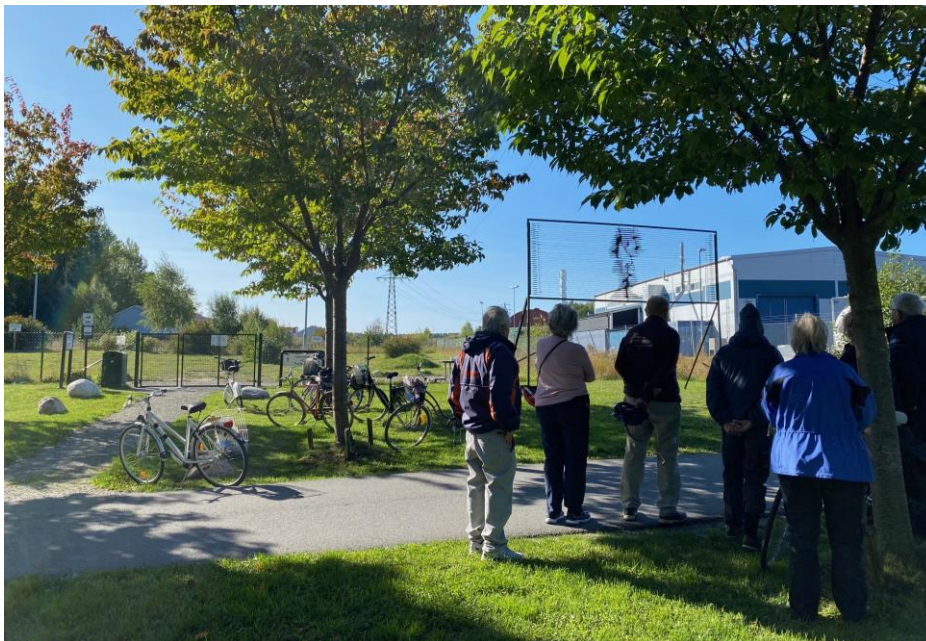
En ny cykelräknare har under året satts upp på gång- och cykelvägen norr om Österåkers sportcentrum i syfte att få information om flödet av cyklister till och från de norra delarna av Åkersberga. En sammanställning av statistiken från cykelmätarna finns under avsnitt 2.2.

3.5 Mobility management och cykelnätverk

3.5.1 Europeiska trafikantveckan

Österåkers kommun deltog för åttonde gången i Europeiska trafikantveckan som hålls i mitten på september varje år. På grund av pandemin hölls veckan med ett till största del digitalt upplägg i kommunens olika kanaler. Aktiviteter som anordnades var bland annat en serie inspirationsfilmer med tips kring hur man kan få in mer rörelse och motion i vardagen. Filmerna publicerades på kommunens hemsida och i sociala media.

Andra aktiviteter var en cykelvernissage med en guidad visning och invigning av ett antal offentliga konstverk i kommunen. Vernissagen skedde tillsammans med en guide och ordnades tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen. Uppslutningen var god och aktiviteten var uppskattad av deltagarna.

Figur 5. Cykelvernissage under Europeiska trafikantveckan i september. Här framför konstverket "Kysst" intill Åkersberga Kanal.

3.5.2 Svenska Cykelstäder

I november blev Österåkers kommun ny medlem i organisationen Svenska Cykelstäder som är ett nätverk av kommuner, regioner och organisationer som arbetar för ökad och säkrare cykling. Tillsammans med övriga medlemmar finns möjlighet att delta i gemensamma kampanjer som på olika sätt främjar cykling. Som ett krav för att bli medlem har kommunen tagit ett politiskt beslut

om att stötta Svenska Cykelstäders vision om att hälften av alla resor under 5 kilometer ska ske på cykel.

3.6 Trafikverkets projekt

Trafikverket har tagit fram ett förslag till en vägplan för en gång- och cykeltunnel under väg 274 vid Kulla vägskäl samt en gång- och cykelväg längs Svinningevägen mellan Rydbo saltsjöbad och Kulla vägskäl. Vägplanen var ute på granskning under juni 2020 och planeras att lämnas för fastställande i början på 2022. Projektet innebär att en gång- och cykelväg kommer finnas längs hela Svinningevägen vilket gör det möjligt att cykla till och från Kulla vägskäl.

4. Planerade åtgärder och projekt 2021

4.1 Åtgärder längs cykelvägnätet

Under 2021 fortsätter byggnationen av nya cykelvägar som påbörjades i slutet av 2020.

- Längs Margretelundsvägen mellan Gröndalsvägen och Gårdslötsvägen anläggs en ny gång- och cykelväg på cirka 1,3 kilometer som beräknas vara färdig våren 2022.
- Längs Söralidsvägen mellan Muskötvägen och Svartfåravägen anläggs en ny gång- och cykelbana så att det ska bli lättare att passera förbi Margretelunds centrum. Den nya gång- och cykelbanan beräknas vara färdig i juli 2021.

I övrigt planeras för att åtgärda ett antal saknade länkar som ska binda ihop cykelvägnätet bättre samt breddning av sträckor längs några av de mest cyklade stråken i kommunen. Nya sträckor som beräknas planeras och projekteras under året är bland annat längs Österskärsvägen mellan Kvarnåsvägen och Generalsvägen samt utmed Bergaparksvägen.

Planeringen av cykelvägen längs Svinningevägen mellan Rydbo saltsjöbad och Kulla vägskäl fortskrider under året hos Trafikverket i dialog med kommunen.

4.2 Cykelparkering

Kommunen har beviljats statlig medfinansiering för att anlägga nya cykelparkeringar med väderskydd och belysning i anslutning till busshållplatser på följande platser:

- Fjärilsvägens busshållplats, 14 st platser
- Svinningeuddsvägens busshållplats, 10 st platser
- Össebyvägens busshållplats, 14 st platser
- Täljövikens busshållplats, 14 st platser

- Margretelunds centrums busshållplats, 10 st platser
- Norrgårdsvägens busshållplats, tak över befintlig cykelparkering

4.3 Cykelplan

Under 2021 kommer arbete inledas med att ta fram en ny cykelplan för kommunen. Syftet med cykelplanen är att genom mål, riktlinjer och åtgärder konkretisera hur kommunen fortsatt ska arbeta med cykelfrågor samt att peka ut behovet av investeringar i cykelvägnätet på kort och lång sikt. Cykelplanen är en delplan i Trafik- och mobilitetsplanen.

4.4 Uppdatering av cykelkarta

Kommunens cykelkarta som visar kommunens cykelbanor, cykelparkeringar och cykelpumpar är i behov av en uppdatering vilket planeras ske under 2021. I nästa version av cykelkartan föreslås även cykelbara vägar på enskild mark visas i kartan.

4.5 Mobility management och informationskampanjer

Den fortsatt pågående pandemin försvårar möjligheten att planera och genomföra kampanjer kring hållbart resande i form av evenemang som samlar folk. Kommunen planerar dock att delta i Europeiska trafikantveckan med ett digitalt upplägg om det krävs även i år. Förhoppningen är även att kunna anordna en cykeldag eller likande i samband med att en uppdaterad cykelkarta har tagits fram.